GuyAI
מבית GOOL בגרויות

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: חורף, מועד נבצרים תשפ"א, 2021
מספר השאלון: 34282
קובץ: תשובות סופיות

אזרחות

שאלון 34282 (אקסטרניים)

הוראות לנבחן

הוראות לנבחן
א. משך הבחינה: שעה וחצי.
ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה:
בשאלון זה פרק אחד – (2×50) – 100 נקודות
סך הכול – 100 נקודות
ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
ד. הוראות מיוחדות: אין.
כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.
ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.
בהצלחה!

בהצלחה!

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

תשובות סופיות

השאלות

שאלה 1

מליאה: כינוס של כל 120 חברי הכנסת, בראשות יושב ראש הכנסת (או אחד מסגניו); המקום שבו מתקיימים הדיונים הכלליים והפומביים ומתקבלות ההכרעות הרשמיות של הכנסת – הצבעות על הצעות חוק בכל הקריאות, הצבעות אמון ואי־אמון בממשלה; עוסקת בכל הנושאים שעל סדר היום; הפיקוח בה נעשה בכלים כלליים – שאילתות, הצעות לסדר היום, הצעות אי־אמון. עבודת הכנסת במליאה לפי הקטע: 120 חברי הכנסת מתכנסים יחד, דנים בנושאים שונים ומכריעים בהם, בפומבי; לטענת הכותבים, הפיקוח במליאה אינו יעיל (למשל השאילתות). ציטוט: "מאה ועשרים חברי הכנסת נדרשים להתכנס יחדיו כדי לדון בנושאים שונים ולהכריע בהם." / "דיונים אלה נערכים בפומבי לעיני התקשורת והציבור" / "דוגמה לחוסר היעילות של הפיקוח של הכנסת על הממשלה היא פרק הזמן הארוך שניתן לשרים לענות על שאילתה – כלי פופולרי לפיקוח על הממשלה." קישור: כל 120 חברי הכנסת = הרכב המליאה; "לדון בנושאים שונים ולהכריע בהם" = דיונים כלליים והכרעות רשמיות; "בפומבי" = דיונים פומביים; שאילתה = כלי פיקוח כללי של המליאה.

שאלה 2

הפרדת רשויות: פיצול הכוח השלטוני לשלוש רשויות – מחוקקת, מבצעת ושופטת; במטרה להגביל את השלטון ולמנוע את ריכוז הכוח בידי גורם שלטוני אחד, כדי לקדם הגנה על זכויות האדם; לכל רשות יש סמכויות ייחודיות בתחומה, אך הן אינן מוחלטות – יש עירוב סמכויות / מתקיימים בין הרשויות יחסי איזון ובקרה (פיקוח ובקרה) / מערכת של איזונים ובלמים. טענת כותבי המאמר: העיקרון אינו מתממש כראוי בישראל – הכנסת אינה יכולה לפקח ביעילות על הממשלה ומתפקדת כמעין שליחה שלה; כהונת רוב השרים גם כחברי כנסת פוגעת במערכת האיזונים והבלמים; אין מנגנוני פיקוח פורמליים אחרים, ובג"ץ נותר לבד. ציטוט: "מצב זה שבו מרבית חברי הממשלה הם גם חברי כנסת רק מחמיר את הבעיה משום שהוא פוגע קשות במערכת האיזונים והבלמים בין שתי הרשויות." / "המסקנה ברורה: אין לכנסת אפשרות לפקח ביעילות על הממשלה. למעשה היא מתפקדת כמעין שליחה של הממשלה." / "כמו בישראל שבה מלכתחילה יש לשלטון עוצמה רבה, משום שהממשלה נהנית תמיד מרוב בפרלמנט, ולכן היא שולטת בו." קישור: נפגעים יחסי האיזון והפיקוח / הכוח מתרכז בידי הרשות המבצעת.

שאלה 3

הצגה: ביקורת שמקיימת מערכת המשפט (בעיקר בג"ץ) על רשויות השלטון: על הרשות המבצעת – בדיקת חוקיות החלטותיה ופעולותיה וביטול החלטה בלתי חוקית; על הרשות המחוקקת – בדיקת התאמת החוקים לחוקי היסוד, ובישראל (במידה רבה מאז המהפכה החוקתית) גם פסילת חוקים הסותרים חוקי יסוד; אמצעי להגבלת השלטון ולהגנה על זכויות האדם. ציטוט: "כך בג"ץ – השחקן היחיד שיכול לבקר את הכנסת במקרה של חקיקת חוק הפוגע בערכים המעוגנים בחוקי היסוד – נותר לבד במערכה של פיקוח על השלטון והגבלתו." / "ראוי לציין כי הפיקוח של בג"ץ על הכנסת באמצעות פסילת חוקים מעורר מחלוקת, לכן חיוני לחזק את הפיקוח על השלטון." קישור: בג"ץ בודק אם חוקי הכנסת פוגעים בערכים המעוגנים בחוקי היסוד, ויכול לפסול אותם – ביקורת שיפוטית על הרשות המחוקקת, שמגבילה את השלטון.

כל הבגרויות באזרחות עם פתרונות מלאים: www.guyai.co.il/bagrut/civics